

GAZETA LWOWSKA.

Z *Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.*
Z *pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów*
od wiersza. — *Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.*

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya. — Rosya. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Mianowany dekretem wys. c. k. ministryum sprawiedliwości *advokat* w obrębie lwowskiego wyższego sądu krajowego z siedzibą we *Lwowie*, Dr. *Emil Pfeiffer*, złożył w tutejszym wyższym sądzie krajowym przepisana przysięgę i wpisany został do listy obrońców w sprawach karnych.

Z wyższego c. k. sądu krajowego.

Lwów, 11. stycznia 1860.

Na założenie regularnej szkoły parafialnej w Baliczu podróżnem w obwodzie Stryjskim obowiązła się tamtejsza gmina po wieczne czasy istniejący już budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawić i dokupywać potrzebne porządki szkolne, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę, dawać na opał szkoły 6 n. a. sągów dREW i każdorazem nauczycielowi, który ma pełnić także służbę dyaka, płacić rocznie 84 zł. w. a. Właścicielka dóbr p. Klementyna Broniewska przeznaczyła przez czas swego posiadania Balicza podróżnego dawać nauczycielowi roczną kwotę 5zł. 25c. w. a., następnie właściciel przysiołka Marcelli Nowicki podobnie na czas swej posiadłości roczną kwotę 4zł. 20c. w. a. i 6 fur pręcia, nakoniec g. k. proboszcz miejscowy ix. Tomasz Hawryszkiewicz przez czas swego probostwa w tej gminie rocznie 2zł. 10c. w. a. w gotówce i pół meca twardego zboża w ziarnie.

Okazaną temi składkami pożyteczną dążność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje się niniejszem z uznaniem do wiadomości publicznej.

Sprawy krajowe.

(Patent regulujący przedsiębiorstwa przemysłowe, rzemieślnicze i rękodzielnicze.)
(Ciąg dalszy)

§. 135. Na samoistnych przedsiębiorców przemysłowych mają w porządku rzeczy wymierzane być kary pieniężne, a na pomocników i terminatorów kara aresztu.

Przedsiębiorcy przemysłowi wtenczas tylko zasądzeni będą na karę aresztu, jeśli z przekroczeniem łączą się okoliczności szczególnie obciążające, lub jeśli dla niemożności zapłacenia grzywny, kara pieniężna zamieniana będzie na karę aresztu, w którym to razie za każde 5 zł. liczony ma być jeden dzień aresztu.

§. 136. Jeśli czyn jaki, lub niedopełnienie czynności przynależnej, uważane za przekroczenie przepisów zarobkowości, podlega zarazem karze oznaczonej powszechnym kodeksem karnym, natenczas rodzaje kar wskazane w §. 131 pod a) b) i c) nie mają już być osobno zastosowane.

§. 137. Jeśli przekroczenie przepisów względem obchodzenia się z terminatorami lub dziećmi zostającymi w robocie jest tego rodzaju, że zdawałoby się rzeczą niebezpieczną pozostawić je nadal przedsiębiorcy, natenczas prawo trzymania terminatorów lub używania dzieci do roboty może mu być odebrane na pewien czas lub na zawsze, niezawisłe od innej kary, jaka nań spadnie w moc tej ustawy lub powszechnego prawa karnego.

§. 138. Pozbawienie prawa zarobkowości ma nastąpić:

W dopełnieniu wyroków karnych, któremi zwierzchność przynależna wyrzekła odjęcie tego prawa za czyn podpadający ogólnym prawom karnym lub podatkowym.

Zwierzchność w sprawach zarobkowości może jednak sama przez się pozbawienie to postanowić na czas pewien, lub na zawsze:

a) jeśli przedsiębiorca przemysłowy skazany został za jaki z czynów wymienionych w §. 7, i jeśli w danych okolicznościach zachodziła obawa nadużycia z dalszego prowadzenia zarobkowości;

b) jeśli poprzednie kilkakrotne kary za nietrzymanie się przepisów odnoszących się do jego zarobkowości okazały się bezskuteczne;

c) w szczególności przy zatrudnieniach przemysłowych za koncesyę, jeśli prowadzący taką zarobkowość po wielokrotnem pisem-

nem ostrzeżeniu dopuszcza się czynów, które zdają się zagrażać prawnym wymaganiom bezpieczeństwa.

Co do realnych zatrudnień przemysłowych, tedy w wypadkach, gdzie nastąpić ma orzeczenie względem pozbawienia prawa do zarobkowości, posiadacz prawa realnego utracą wolność prowadzenia zarobku, i wolno mu tylko odprzedać prawo swej zarobkowości.

§. 139. Jeśli jakie przedsiębiorstwo przemysłowe prowadzone będzie przez zastępcę lub dzierżawcę, tedy kary pieniężne i areszt przypadają na zastępcę lub dzierżawcę, wszakże za kary pieniężne odpowiada właściciel przedsiębiorstwa. Jeśli na mocy prawa nastąpić ma utrata zarobkowości, tedy przyjść może do tego kroku tylko wtenczas, jeśli przekroczenie było spełnione z wiedzą właściciela przedsiębiorstwa, i jeśli tenże był w możności zapobiedz temu przekroczeniu.

W każdym zaś razie usunięcie zastępcy lub dzierżawcy ma być wyrzeczone, a wyrok taki zawierać ma uznanie niezdolności jego do prowadzenia zarobkowości na własną rękę lub na cudzy rachunek o tyle, o ile bez tego orzeczenia zamiar wyroku mógłby być chybyony (§. 8).

§. 140. Przedawnieniu podlega śledztwo i kara za te przekroczenia ustawy przemysłowej, które, nie pociągają za sobą dochodzenia w moc powszechnego kodeksu karnego. Przedawnienie to liczy się sześć miesięcy od dnia przekroczenia, jeśli w ciągu tego czasu przekraczający nie był pociągany do odpowiedzialności.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

(Konferencye seniorackie w Debrezynie.)

Peszt, 9. stycznia. Przedwczoraj zebrał się na konferencyę w małym kościele w Debrezynie deputowani senioratów byłej superintendencji ewangelickiego wyznania helweckiego.

C. k. komisarz rządowy przedstawiał im nieprawność tego zgromadzenia i wzywał, ażeby się rozeszli, a gdy pomimo to nieprzerwali swoich obrad, spisał komisarz te wypadki w kościele i oddał przynależnemu sądowi dla przedsięwzięcia kroków prawnych.

Ameryka.

(Czynności w izbie reprezentantów.)

Nowy York, 24. grudnia z. r. Głosowanie w izbie reprezentantów w Washingtonie nad wyborem prezydenta wydało następujący wypadek: Ogółowa liczba głosujących 216, potrzebna do rozstrzygnięcia liczba 109. Sherman otrzymał 103, Milson 27, Gilmer 19 a Bacoek 10 głosów. Prawodawcze zgromadzenie Karoliny południowej przyjęło rezolucyę, która wyraża, że nadmienione państwo ma obowiązek bronić swoich obywateli i ich majątku od wszelkiej napaści i na uzbrojenie wojska przyzwolić 100.000 dolarów. Prócz tego przyjął senat rezolucyę, na mocy której Karolina południowa oznajmia innym państwom południowym, nie przesadzając ich uchwał, że bezpieczeństwo i honor państw utrzymujących niewolników nakazuje stanowczo oderwać się spieszenie od wolnych państw unii. Przytem wzywa południowa Karolina drugie państwa południowe, ażeby zrobiły inicjatywę w tem oderwaniu i obowiązują się jak najrychlej do tego ruchu przystąpić. Izba prawodawcza w Charlestown wyjęła z mocy obowiązującej po miesiąc czerwiec 1861 akt, na mocy którego obowiązane są banki mieć w zasobie pewną sumę talarów w gotówce dla publicznego obiegu.

Hiszpania.

(Depesze z teatru wojny. — Przytrzymanie okrętu angielskiego. — Z teatru wojny: wypis utarezek stoczonych.)

Madryt, 5. stycznia. Jenerał en chef przysłał z obozu pod Castillejos następujący buletyn z dnia 2. stycznia 9. godzina zrana:

„Postępuję z armią naprzód ku Castillejos. Nieprzyjacieli zwinął swój obóz i posuwa się w równoległym kierunku z nami na odległość dwóch mil. Wczoraj mieliśmy przeszło 450 ranionych i 50 poległych, a pomiędzy tymi kilku oficerów. Obadwaj komendanci huzarów są ranieni; Aldama odniósł tylko lekką ranę. Nagłony pospiechem niemogłem wspominać wczoraj, że marynarka nie tylko ostrzeliwała nieprzyjaciela, gdyśmy go odpierali, ale nawet wysłała na ląd wszystkich swych zbędnych ludzi, którzy przyłączyli się do naszych gwerylasów pod wodzą kapitana fregaty, Lobu. Pułk inżynierii odznaczył się szczególnie, tak w walce jak i w wykonaniu swoich robót. Taką samą pochwałę muszę oddać jednemu pułkowi artylerji pieszej.

Drugi buletyn z tego samego dnia o godzinie 8. wieczorem donosi:

„Nic nowego; brygadyer Mahena przedsiębrał z 4 szwadronami rekonesans w kierunku Tetuanu aż na półtora mil od obozu.“

— Dziennik *Hoja Suolta de Algesiras* pisze, że w Tanger zabrano pewien okręt angielski, obładowany kawą, cukrem, herbatą i żywnościami. Aresztowany kapitan wzbrania się przedłożyć swe papiery. Wyrzucił się tylko „że chciał przyjść w pomoc Maurom, bo cierpią głód.“

— W ciągu 47 dni musiała armia hiszpańska stoczyć jedyną walkę mianowicie 19., 22., 24., 25. i 30. listopada, 9., 12., 15., 25. i 29. grudnia tudzież 1. stycznia. Armia otrzymała znaczny zapas gwintowanych karabinów i 500.000 racyi. Wzdłuż wybrzeży mają jeździć urządy ambulansy paropływy, aby zabierać zaraz rannych i chorych.

— Najnowsza depesza z teatru wojny donosi, że 2000 jazdy marokańskiej uderzyło pod Negro na równej liczby oddział piechoty hiszpańskiej. Strzały armatnie i dobrze utrzymywany ogień karabinów zmusił nieprzyjaciół do odwrotu. Hiszpanie stracili 5 zabitych i 19 rannych. W obozie del Serralo polepszył się znacznie stan zdrowia żołnierzy.

Madryt, 7. stycznia. 7½ godzina wieczór. (tel.) Cała armia przeprawiając się przez wąwóz bez oporu, rozłożyła się obozem dziś rano na północnej stronie Negro. — Dzisiaj odbędzie się rada wojenna, aby uchwalić plan działania. Zapewniają, że armia afrykańska będzie znacznie wzmocniona.

Anglia.

(Korpus strzelców. — Przemowa p. Clarendon.)

Londyn, 11. stycznia. Na zgromadzeniu dla popierania organizacji korpusu strzelców dobranej z ochotników w Wafford zabrał głos także i były minister spraw zewnętrznych, p. Clarendon i oświadczył między innemi:

„Te usiłowania narodowe (utworzenie korpusu strzelców ochotniczych) popierać będę wszelkimi siłami i całym wpływem moim. One to, zaledwie rozpoczęte, wywarły już teraz wpływ zbawienny na całą Europę. W nich zrealizowano najlepszy plan utrzymania pokoju powszechnego, i one też uśmierzają tę trwogę i niepojętą obawę przed najazdem nieprzyjacielskim, która nas bardzo poniżała. Mieć niebezpieczeństwo przed oczyma, lękać się go, a jednak niezapobiegać wypadkom grożącym, przystoi to tylko narodowi znikczemniałemu; mieć je przed oczyma, i zamknąć powieki, by niebezpieczeństwa tego nie widzieć, byłoby to dowodem zwątpienia; zajrzeć mu śmiało w oczy — to właśnie przystoi człowiekowi wolnemu, patryocie, narodowi angielskiemu. Francya jest jedynym krajem, któryby mógł nam zagrozić, a ja weale do tych się nie liczę, co to są tego zdania, jakoby władca tego kraju układał plany niebezpieczne i nieprzyjemne dla Anglii. Sądzę przeciwnie, że Cesarz Napoleon uważa wojnę z Anglią za rzecz dlań niebezpieczną i za tamę postępu cywilizacji. Wojna rosyjska nauczyła go, że Francya potrzebuje mieć zawsze pod ręką środki do przewiezienia 50 000 żołnierza na jakibądź punkt zamorski. Słuszność mu też i w tem przyznać należy, że utrzymuje w pogotowiu armię odpowiednią stanowisku Francji, i tylko tym sposobem zdołał na rozpoczęcie wojny olbrzymiej wysłać za granicę 100.000 żołnierza w krótkim nie do uwierzenia czasie. Z drugiej jednak strony nie może Anglia patrzeć spokojnie na taki rozwój sił zbrojnych swego sąsiada najbliższego, i dobrze się też stało, że nie chciała spuszczać się na przyjaźne tylko usposobienia jakiegobądź monarchy, lub na jakąkolwiek kombinację, kiedy chodziło o zabezpieczenie własnych jej wybrzeży. Któż mógł zaręczyć za przyszłość, gdyby Cesarz Napoleon poległ był we Włoszech, gdzie jako wódz dzielny wystawiał się na niebezpieczeństwo? A gdyby przyszło kiedykolwiek do wojny i do najazdu na Anglię, cóżby wówczas pomogło miastu bez należytej organizacji? Ta więc organizacja jest właściwym zamiarem teraźniejszego uzbrojenia ochotników. Każdy też rząd wie o tem, że jest tylko środkiem obrony. Jestem też tego niezmiennego przekonania, że każdy mieszkaniec krajowy popierać będzie jak najusilniej tę sprawę osobiście, pieniędzmi lub wpływem swoim.“

Francya.

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 11. stycznia. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza ośnowę listu Cesarza do Papieża. Telegram podał główną treść jego dokładnie, tylko nieprzytoczył ustępu, w którym stara się Cesarz udowodnić tem swoją życzliwość dla stolicy apostolskiej, że wyjechał dymisy Garybaldego i uchronił tem marchię od niezawodnej inwazyi.

— Jenerał Dieu, który dotąd jeszcze cierpi bardzo na rany odniesione pod Solferino, otrzymał od Cesarzowej łóżko z sztucznym mechanizmem dla ułagodzenia cierpień.

— Książę Metternich pojechał do Wiednia, by ustnie złożyć raport o teraźniejszej sytuacji. — Pan Bonstedt, szambelan Cesarza austriackiego, przyjechał do Paryża.

— Dziś nastąpiła tu ratyfikacja traktatu handlowego między Francją i Nikaragwą.

— Hrabia Escayrac Lauture, były szef naukowej wyprawy do Egiptu, mianowany został naczelnikiem naukowej ekspedycji, przydanej wyprawie zbrojnej do Chin.

— Zasługuje na wzmiankę petycja do senatu, która obiega do podpisów w Ludgynie a wnosi, by na wszystkich mężczyzn, co do 35 roku nie wstąpili w stan małżeński, nałożyć takzwany podatek starych kawalerów. Podpisało tę petycję wielu dziewcząt rozmaitego wieku i kilkunastu mężczyzn żonatych.

Szwajcarya.

(Pismo p. Mensshengen do rady rządowej w Zuryku.)

Berna, 8. stycznia. Posel austriacki w Szwajcarii, baron Mensshengen, oświadczył pismem z 31. grudnia r. z. radzie rządowej w Zuryku podziękę rządowi swego za to zaszczytne przyjęcie, jakiego doznali pełnomocnicy Austrii wysłani na konferencję w Zuryku, a w pamięć tego przesłał miejskiej bibliotece w Zuryku ozdobny egzemplarz wydanego przez p. Arneth dzieła o monumentach c. k. gabinetu monet i starożytności.

Włochy.

(Korpus inżynierii kr. wojsk Emilii. — Pożyczka rządu Emilii. — Rozbiór noty kardynała Antonelli. — Uwięzienie inkwizytora Feletti.)

Taryn, 9. stycznia. Massimo d'Azeglio, jenerał-major i król. adjutant skrzydłowy, podał się do dymisyi.

— Datowany z dnia 20. grudnia rozkaz dzienny naczelnego wodza rewolucyjnej ligi we Włoszech środkowych rozporządza, że wszystkie oddziały inżynierii w Parmie, Modenie i Romanii mają tworzyć oddział jeden korpus pod nazwą „Korpus inżynierii król. wojsk Emilii.“

— Rewolucyjny rząd Emilii zaciągnął pod rekojmią sardyńską pożyczkę 10 milionów lirów u domów bankowych Bellinzaghi w Medyolanie i Adami w Liwornie.

— Francuski dziennik *Courrier de dimanche* podaje rozbiór noty kardynała sekretarza stanu Antonelli do francuskiego posła w Rzymie, która zawiera protestację przeciw zawartym w broszurze „Papież i kongres“ zasadom i oświadcza zarazem, że Ojciec św. postanowił silnie bronić nieetykalności państwa kościelnego.

— Co do uwięzienia ojca inkwizytora Feletti w Bononii donosi *Perseverance*, że agenci policyjni w późnej godzinie w nocy wpadli do klasztoru dominikańskiego, gdzie przebywał inkwizytor, i zmusiwszy fortyana zaprowadzić ich do jego pokoju, przetrzęśli jego papiery, poczem oświadczył urzędnik ów, co stał na czele agentów, że są dostateczne powody do aresztowania. Zabrano też papiery a samego kapłana odprowadzono do więzienia.

Niemce.

(Otwarcie sejmiku pruskiego. — Mowa księcia Rejenta.)

Berlin, 12. stycznia. J. M. książę Rejent zgaśli dziś posiedzenia sejmiku pruskiego. Ubolewając na wstępie nad ciągłą ciężką chorobą Jego król. Mości, przechodzi książę Rejent w dalszym toku mowy od tronu na niedawne wypadki europejskie, wspomina o pokoju, zawartym na podstawie preliminarjów w Villafrańca, że na wspólne zaproszenie Austrii i Francji przyjęły Prusy udział w kongresie, którego powołaniem ma być: wynaleźć najstosowniejsze środki, by uspokoić Włochy i utrwalić na stałych podstawach ich stosunki polityczne.

W ostatnich czasach objawiło się z wielu stron życzenie, by zaprowadzić reformy w niemieckiej ustawie związkowej. Prusy będą się zawsze poczytywać za naturalnego reprezentanta dążności, by odpowiednimi środkami pokrzepić i skupić siły narodu i popierać ogół widoków niemieckich prawdziwie praktycznymi krokami.

Rząd pragnął, by działanie niemieckiego zgromadzenia związkowego w stosunku do konstytucyi pojedynczych państw ograniczało się na najściślejszą miarę jego prawomocnego zakresu działania, i zjad też w sprawie konstytucyi heskiej, uważał się obowiązany, powrócić do konstytucyi z r. 1831 z usunięciem zawartych w niej przeciwnych związkowi punktów, wskazać jako tę drogę, która odpowiada tym zasadom.

Wspólnie z niemieckimi sprzymierzeńcami stara się książę Rejent nieustannie wyjednać, by połączone pod berłem duńskim kraje niemieckie otrzymały zapewnioną, istniejącą umową i uznany prawomocny krajowy odpowiednią ustawę. Niemniej zmierzać będą usiłowania księcia Rejenta u związku niemieckiego do tego, by do ostatecznego uregulowania tej ustawy uporządkowany był należycie niezbędny stan tymczasowy.

Mowa od tronu mówi następnie o pomyślnym stanie finansów, dodając, że z zaciągniętej pożyczki wpłynęło już 12 milionów do skarbu państwa. Z projektów do ustawy przyrzeka mowa od tronu wniosek w niezafatwionej w przyszłym roku kwestyi podatku gruntowego, wniosek o ustawie obwodowej, wniosek względem ustalenia okręgów wyborczych, ponowne przedłożenie wniosku w sprawie ustawy małżeńskiej i projekt ustawy o ogólnej powinności wojskowej wraz z potrzebnymi wnioskami finansowymi.

Książę Rejent nadmieniał przy tem między innemi, że jest w jego zamiarach zrywać z spuścizną wielkich czasów; pruska armia pozostanie i na przyszłość „pruskim narodem pod bronią.“ Pozostaje jednak obowiązek odziedziczoną ustawę wojenną natchnąć nową siłą żywotną, odmładniając jej formy.

Szwecya.

(Czynności sejmowe.)

Sztokholm, 4. stycznia. Wniesiona i obradowana niedawno w stanie rycerskim mocya pana Dalman w sprawie norweskiej

ustawy dostała się już do innych stanów. Posiedzenie norweskiej rady stanu, które jak się powszechnie spodziewano, miało zebrać się dnia 31go grudnia, by przedłożyć Królowi do potwierdzenia uchwałę sthortingu w sprawie uchylecia posady namiestnika, nie zgromadziło się ani w owym dniu ani też w dniach następnych.

Rosya.

(Przegląd gwardyi. — Reformy w sądownictwie. — Doniesienia z Japonii. — Skrytobójstwo na Rosyanach popełnione. — Doniesienie z Persyi. — Głód.)

Petersburg, 31. grudnia. Dnia 26. grudnia odbyła się tutaj na placu Izaka i admirałcy wielka rewia piechoty, kawalerii i artylerii korpusu gwardyi. Cesarz był obecny na tym przeglądzie i pochwalił postawę wojska.

— **Köln. Ztg.** otrzymała następująca wiadomość z Petersburga: Cesarz chce stanowczo zaprowadzić publiczną procedurę sądu, ale nie mógł jeszcze pokonać oporu ministra sprawiedliwości, hrabi Panina.

— O zabójstwie popełnionem w włości odległej 5 wiorst od Kanagawy w Japonii na oficerze, majtku i restauratorze rosyjskiej eskadry, donosi urzędowy raport: Oficer, restaurator i majtek wyszli dnia 16. sierpnia o ósmej godzinie wieczór na brzeg, nakupywać prowiantu. Majtek niósł trzoz z dolarami. Gdy opuścili główną ulicę, napadł na nich tłum zbrojnych Japończyków, i porabiał oficera i majtkę, a restaurator acz śmiertelnie raniony, skrył się do pobliskiej budy. Hersztami tego zabójstwa mają być urzędnicy, których też w Jeddo za obrazę Rosyan na przedstawianie Morawiewa z urzędu złożono. Doniesiono już, że rząd japoński dał zupełne zadosyćuczynienie.

— Teherańscy korespondenci dziennika *Kaukas* donoszą, że Szach zwiedził niedawno niektóre w pobliżu miasta założone fabryki, przedzarnię bawełny, fabrykę papieru i ludwisarnię. W wielkiej części Persyi panuje drożyzna, a władze perskie proszą dla tego rosyjskiej misyi w Teheranie o wstawienie się, ażeby im pozwolono w Erywanie i Szemasze zakupić znacznych zasobów zboża, i nie odmówiono im tego.

Turecja.

(Reformy w administracji państwa.)

Konstantynopol, 31. grudnia. Według wiadomości nadestanych dziennikowi *Wanderer*, wyszedł tu patent zaprowadzający niektóre reformy, właściwie ulepszenia w administracji państwa. Główna jego osnowa jest: 1. Zaprowadza się redukcya tych płac, wszystkich urzędników cywilnych i wojskowych, które przewyższają 5000 piastrow. Redukcya obejmuje 20 procent. Prócz tego ujmie się urzędnikom wojskowym zwyczajny dotychczasowy dodatek, składający się z chleba, ryżu, smalcu, drzewa i węgla. 2. administracja prowincyi będzie poruczona nie dwudziestom jak przedtem, lecz tylko dwunastu namiestnikom. Zważywszy, że nawet podrzędne namiestnictwa wymagają wydatku po 60.000 piastrow, tedy kwota skarbu publicznego uzyskana zmniejszeniem liczby namiestnictw, okazuje się dość znaczną.

A z y a.

(Kolonja cudzoziemska w Japonii.)

Japonia. Co do nowej cudzoziemcom otwartej kolonii Jokahama, odległej prawie 3 mile na południe od Kanagawy, a 17 od Jeddo, pisze *Köln. Ztg.*: Jokahama podobna jest do nowej osady w zachodnich puszczech Stanów zjednoczonych. Od pierwszego maja obudziło się świeże życie w tej nowej, handlowi otworzonej części, którą z starem miastem połączono. Budują tam nadbrzeża (quais), otwierają ulice, a sklepy powstają koło sklepów. Dotychczas osiadło tam dwudziestu Anglików, dwunastu Amerykanów i tyleż Holendrów. Z licznych wyrobów artystycznych, jakie nabył pan Ward, amerykański poseł w Japonii, zwraca na siebie największą uwagę zupełnie rysztunek ze stali i miedzi, który miał należeć do dziada terażniejszego Cesarza Japonii i ma przewyższać najpiękniejsze roboty tego rodzaju.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 13. stycznia. *Daily News* powiada, że podróż lorda Cowleya nie miała charakteru osobnej misyi, lecz ściągała się tylko do utrwalenia przyjaźni między Anglią i Francją.

Turyn, 11. stycznia. Dzisiejszy dziennik urzędowy oświadcza, że rząd postanowił nie mieszać się do żadnych stronnictw i polemiki dziennikarskiej, lecz zachowując tylko zasady konstytucyjne trzymać się programu polityki włoskiej i liberalnej, i tylko *Gazetę ufficiale del Regno* uznawać za swój organ.

Niecyolan, 12. stycznia. Dnia 15. b. m. zaczęła się tu wybory do rad prowincjonalnych i gminnych. — *Gazetta di Milano* utrzymuje, że rząd postanowił nie sprzeciwiać się zamiarom aneksyjnym środkowych Włoch, jeżeliby kongres nie przyszedł do skutku.

Bononia, 10. stycznia. Jenerał Ribotti powrócił z Nissy i odjechał zaraz do Rimini. Roselli, który bawił w Bononii, odjechał do Ravenny. Marliani, deputowany Romagnii w zgromadzeniu narodowem, udał się do Londynu.

Berna, 13. stycznia. Zapewniają, że Francya w razie otrzymania Sabaudyi, skłoniłaby się odstąpić Szwajcaryi zneutralizowane prowincje sabaudzkie.

Berlin, 13. stycznia. Przy dzisiejszym wyborze prezydenta otrzymał Simson 173 głosów z 261 i proklamowany został prezydentem. Wiceprezydentami obrani zostali: Grabow 175 głosami pierwszym, a Matthis 138 głosami drugim.

Drezno, 13. stycznia. Dzisiejszy *Dresd. Journal* zawiera telegram z Mnichowa z doniesieniem, że projekt podróży Króla Maxymiliana do Hiszpanii został zarzucony.

Najnowsza poczta lewantyńska.

Konstantynopol, 7. stycznia. W upłynionym miesiącu zaczął już rząd odcinąć 20 procent od pensyi urzędników, które przewyższają miesięcznie 5000 piastrow. — P. Lesseps odjechał do Alexandrii.

— Skład tureckiej ambasady przy dworze rosyjskim jest już mianowany. Nowy poseł Derwisz Basza odjeżdża temi dniami. — Podczas dni świątecznych wypuszczono chrześcian z więzień za długi. — Nowy gubernator przybył d. 16. grudnia z Bagdadu do Aleppo.

Smyrna, 7. stycznia. Aby zapobiedz częstym rozbiciom okrętów u takzwanych zasp Wermusowych uchwalono wzniesć kilka strażnic morskich w zatoce smyrneńskiej.

Korfu, 7. stycznia. Parlament unieważnił cztery wybory członków z Cefalonii i rozporządził nową elekcją.

Wiadomości handlowe.

Zaleszczyki, 4. stycznia. Według doniesień handlowych sprzedawano w drugiej połowie zeszłego miesiąca na targach w obwodzie naszym w przecięciu mee pszenicy po 2zł. 66c.; żyta 1zł. 72c.; jęczmienia 1zł. 31c.; owsa 90c.; hreczki 1zł. 83c.; kukurudzy 1zł. 85c.; ziemniaków 64c. Cennar siana kosztował 1zł. 76c.; wełny 15zł. 50c.; nasienia konicza 38zł. Za sag drzewa twardego płacono 8zł. 47c.; miękiego 5zł. 96c. Za funt mięsa wołowego 8 $\frac{1}{4}$ c. i za masę okowity 37c.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Gólurowski Stan., z Sinkowa.
Hotel europejski: Dylewski Mar., z Rołowa. — Hr. Lanckoroński Teod. z Poddubiec. — Czajkowski Adolf, z Bóbrki. — Parzeński Franc., z Suszna.
Hotel Langa: Oross, c. k. major z Żółkwi.
Hotel Kuhna: Jastrzębski Ferd., c. k. kom. str. finans., z Podhajec.
Zajazd Leszczyńskiego: Kulesza Edw., doktor med., z Wiednia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. stycznia.

PP. Hr. Dzieduszycki Alex., do Izidorówki. — Budziński Ant., do Leszczyna. — Teherński Piotr, do Tarnopola. — Mangold Józ., c. k. major, do Węgier. — Köwesch c. k. kap. i Melas Gust., c. k. poruczn., do Brzeżan.

T E A T R.

Dzisiaj koncert rodzeństwa Nerudów i komedia niemiecka: „**Nummer 777.**“

Jutro na scenie polskiej na dochód pani Anieli Aszpergerowej: „**Sara Krecolka,**“ dramat w 5 aktach z francuskiego. — Potem *druga reduta.*

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. i 15 stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	332 43	— 4 4°	84.9	połud.-wsch. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	332 25	— 3.0°	74.3	południowy „	„
10. god. wiecz.	332 36	— 7.0°	84 4	wschodni „	„

7. god. zrana	332 08	— 7 2°	84 1	połud.-wsch. sł.	jasno
2. god. po poł.	331 64	— 3.2°	77.2	południowy „	pochmurno
10. god. wiecz.	331 94	— 6.0°	83 3	„ „	jasno

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu grudnia 1859.

Średni stan barometru był 325 $\frac{1}{10}$ 982 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 333 $\frac{1}{10}$ 42 dnia 10. wieczorem.

Najniższy 318 $\frac{1}{10}$ 32 dnia 1. w południe.

Średnia temperatura była — 2.°68 R.

Najwyższa + 5.°2 dnia 1. w południe.

Najniższa — 9.1 dnia 22. zrana.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 86.61 pr. C.

Największa 100.0 dnia 30. zrana.

Najmniejsza 71.2 dnia 26. w południe.

Całkiem pogodnych dni było 2, mało pochmurnych 1, bardzo pojęnych 11, całkiem pochmurnych 17, mgła była w 9 dniach, a mróz w 30, z tych 24 bez odwilży.

Deszcz i śnieg padał w 14 dniach, sam śnieg także w 14; wysokość śniegu wynosiła 14,8"; wysokość całego atmosferycznego osadu 18."90.

Wiatr dzielił się w następujący sposób: Półn. 13, półn.-zach. 5; zach. 38; połud.-zach. 13; połud. 20; połudn.-wsch. 5; wsch. 8; półn.-wsch. 1; — siła jego była w ogóle mierna.

Z codziennych spostrzeżeń na rozmaitych instrumentach astronomicznych przedstawia się następujący przegląd: Codzienny średni stan barometru podniósł się z 319."057 dnia 1. aż do 333."003 dnia 10go, spadł do 15go na 321."570, podniósł się do 21go na 326."220 a do 27go spadł znowu na 321."820, poczem podnosił się do 31go aż na 325."247. — Średnia temperatura dzienna spadała z + 2.073 dnia 1go w równej mierze aż do — 5.073 dnia 13go, podskoczyła 20go na — 0.97, ale zaraz na drugi dzień była znowu — 5.13, wzniósł się dopiero 28go nad 0, a do 31go podniosła się na + 2.20. — Średni nacisk pary spadł z 2."26 dnia 1go z małemi zmianami na 1."02 dnia 22go, a potem podniósł się stosownie do temperatury aż do 31go na 2."19. — Średnia wilgoć powietrza zmieniała się między 78.67 p. C. dnia 2go i 93.60 dnia 28go niespadając przez cały ten czas niżej 80 p. C. Wiatr był tylko w pierwszych 5 dniach północny, a potem odmiennie południowy i zachodni. Największa wysokość śniegu, jaki spadł w jednym dniu, wynosiła 40" dnia 18go, największa ilość wody 2."57 dnia 3go. Średni stan Ozonometru chwiał się między 9.60 d. 21go i 2.67 dnia 29. Średnia elektryczność powietrza zmieniała się między 3.6 dnia 1go i 0.5 dnia 25go, ale podniosła się 30go do 4.9.

Elektryczność ziemi była przez cały miesiąc tak nieznaczna, że tylko w dniach 19., 27. i 31go podniosła się na 2.0.

Kurs lwowski.

Dnia 16. stycznia.

		gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	3	6	11
Dukat cesarski	" "	6	7	6	13
Półimperyj zł. rosyjski	" "	10	41	10	57
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	99	2	4
Talar pruski	" "	1	93	1	97
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	33	85	17
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne		71	15	71	87
5% Pożyczka narodowa		78	30	79	18

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. stycznia

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79 10. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.95; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcey. Banku narodowego sztuka 867 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 201. —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 111.25. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 100 funtów szterl. 129. —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 13, dukaty ces. pełnej wagi —. —, korony —. —, półkorony —. —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 13. stycznia.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	68. —	68.50
Z pożyczki narod. po 5%	78.80	79. —
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	—
Metaliki po 5%	72.30	72.50
dtto. " 4 1/2%	63.50	63.75
dtto. " 4%	58. —	56.25
dtto. " 3%	42.50	43. —
dtto. " 2 1/2%	36. —	36.25
dtto. " 1%	14.10	14.20
Przez. do wylos. z r. 1834	310. —	365. —
" 1839	120. —	120.50
" 1854	112. —	112.50
Renty Como po 42 lir. aus.	15.50	16. —
Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5% 70. —	70.50
" 4 1/2%	62. —	62.50
" 4%	54.50	55. —
" 3 1/2%	47. —	47.50
" 3%	64. —	65. —
" 2 1/2%	60. —	62. —
" 2 1/4%	54. —	55. —
" 2%	48. —	49. —
" 1 3/4%	43. —	44. —
" 5%	70. —	70.50
" 4 1/2%	62. —	62.50
" 4%	54.50	55. —

B. Krajów koronnych

Niższej Austrii	91. —	92. —
Węgier	72.25	72.75
Ban. Tem., Kroatyi i Slawonii	71	71.50
Galicyi	71.50	72. —
Bukowiny	70. —	70.50
Siedmiogrodu	70. —	70.50
innych krajów kor.	86. —	94. —
Z klauz los r. 1867	—	—
Lom. wen. pożycz. z r. 1850	99.50	100. —
Wen. pożyczka z r. 1859	79.75	80.25

	pien.	towar.
Dług Tyrolu	po 5% 70. —	70.50
" 4%	54.50	55. —
" 3 1/2%	47. —	47.50
Dług Saleburga	po 5% 41. —	42. —
" 2 1/2%	35. —	35.25
Dług Krainy	po 5% 27. —	27.50
" 1 3/4%	24.50	25. —

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł.	—	24. —
" 2 1/2% za 100 zł.	—	21. —
" 2 1/4% za 100 zł.	—	18. —
" 2% za 100 zł.	—	16. —
" 1 3/4% za 100 zł.	—	14. —

3. Akcey.

Banku nar.	868. —	870. —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	199.60	199.80
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	570. —	572. —
Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1903	1902
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	272	272.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	172.50	173. —
Polud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	136	136.25
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105. —	105. —
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	157	158. —
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 60 zł. (30%)	68.25	68.50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24. —	26. —
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55. —	60. —
Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k.	575. —	585. —
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłatą 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. m. k.	—	—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200. —

	pien.	towar.
Kol. Grae.-Köfl. i Tow. gór. po 200 zł. w. a.	130. —	135. —
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	442. —	444. —
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	220. —	225. —
Mosty łanc. w Peszce po 500 zł. m. k.	330. —	335. —
Tow. młyn. par. w Wied. po 500 zł. m. k.	340. —	345. —
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—

4. Listy zastawne.

Banku narodowego	6let. po 5% 101. —	102. —
w mon. kon. przeznacz. do los. po 5%	92. —	92.50
Banku narodowego	na 12 m. 5% za 100 zł.	100. —
w wal. austr. przez. do los. po 5%	87.75	88. —
Gal. Tow. kred. po 4%	83. —	—

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.

Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	91.50	92. —
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	134. —	135. —
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	91. —	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	129. —	130. —
Kol. Gloggn. za 100 zł.	83.50	84. —
Tow. ż. g. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	91.50	92.50
Lloyda za 100 zł.	88.50	89. —

6. Losy.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	101.50	101.75
Tow. ż. g. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	102.25	102.75
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	126. —	128. —
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	38. —	38.50

	pien.	towar.
Esterhazego po 40 zł. m. k.	81.50	82.50
Salma " 40 " "	41.75	42.25
Palfiego " 40 " "	38. —	38.50
Clarego " 40 " "	37. —	37.50
St. Genois " 40 " "	39. —	39.50
Windischgrätz 20 zł. " "	23. —	23.50
Waldsteina " 20 " "	28. —	28.25
Keglevicha " 10 " "	15.50	16. —

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	109.75	109.75
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	109.75	109.75
Genewa za 100 lir. pi-m.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	96.80	96.90
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—
Londyn za 10 ft. szl.	—	127.75
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	—
Paryż za 100 fr.	50.90	50.90
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

(31 dni po ukazaniu.)

Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—
Dyskonto weks. Bank. nar.	5%	—
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.	5%	—

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

Dukaty ces. men.	6 zł. 2 3/10 c	—
dtto. pełnej wagi	6 " 1 " "	—
Korona	17 " 50 " "	—
Półkorona	" " " "	—
Napoleon	" " " "	—
Rosyjski impery.	" " " "	—
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł. 50 c.	—

KRONIKA.

(Śniegi) Na wyspie Sardynii spadała w drugiej połowie grudnia taka ilość śniegu, o jakiej nie pamiętają najstarsi ludzie na wyspie.

(Listy Maryi Stuart.) Francuski historyk Feulet wydał w osobnym zbiorze wszystkie te listy Królowej Maryi Stuart, na których głównie oparł się jej wyrok śmierci, tudzież wiele innych dokumentów, odnoszących się do życia tej monarchini.

(Budżet cesarskiej drukarni w Paryżu) na rok 1860 zbliżony jest na 3,820.000 fr. wydatków, a 3,853.900 dochodu, z czego 253 000 fr. przynosi „Buletyn praw“. Cesarska drukarnia ma jednego dyrektora, 1 sekretarza, 1 inspektora i 1 korektora do tekstów orientalnych, 1 urzędnika rachunkowego, 6 szefów oddziałów, 5 wiceszefów, 21 rozmaitych komisantów, 1 naczelnego korektora, 5 korektorów, 4 szefów pracowni; liczba robotników zmienia się podług roboty. Suma 1,590.000 fr., przeznaczona jest na papier, 60 000 fr. na czernidło i inne przyrządy, 140.000 fr. na oprawę, a 10.000 fr. dopiero od tego roku na chińskie czcionki.

(Fożytek z ławy dla sztuki.) Jak donoszą dzienniki powiodło się panu Jolliwet w Paryżu wynaleźć sposób emailowania na lawie. Wynalazek ten jest bardzo ciekawy, bo pozwala tworzyć malowidła nie podległe zgoła wpływowi gorąca, zimna, światła słonecznego, wilgoci i t. p. Jedynie kwasy mogłyby na nich szkodliwy wywierać skutek. „Monitor“ bardzo pochwlebnie wyraża się

o tym wynalazku dodając, że odtąd można będzie przyozdabiać obrazami i zewnętrzne fasady muzeów, tudzież że kolumnada szpitalu sióstr miłosierdzia w Paryżu będzie już wkrótce przystrojona malowidłami na lawie.

(Wystawa agronomiczna w Paryżu) rozpocznie się 17. b. m. i będzie trwać cały tydzień. Rząd francuski dokłada wszelkich starań, by zjednać tej wystawie jak największy udział. Dla pierwszego oddziału, który obejmuje wystawę bydła, przyzwoił za bydło rogate 398 nagród w ogólnej kwocie 156.425 fr.; za drobne bydło 124 nagród w sumie 27.490 fr.; za nierogaciznę 38 nagród razem 6650 fr.; za inne gatunki bydła 9 nagród razem 435 fr., a za drób 85 nagród w sumie 3815 fr., przeto razem 654 nagród w ogólnej kwocie 194.815 fr., do czego dodać trzeba jeszcze 3000 fr. prócz srebrnych i złotych medali do rozdania pomiędzy czeladź i hodowników bydła. Drugi oddział będzie obejmował instrumenta, maszyny i t. p., a trzeci ziemiopłodny, nagrody zaś będą się składać z medalów złotych, srebrnych i z brązu. Do ocenienia i przyznania nagród ustanowi rząd cztery sądy przysięgłych, których członkowie wybrani będą głównie z jeneralnego towarzystwa rolniczego. Wstęp na wystawę kosztować będzie 1 fr. Rząd przyjmuje na siebie wszelkie koszta wystawy, jako też utrzymania bydła i zwrotnego transportu uwiecznionych nagród artykułów; inne koszta transportu muszą ponosić uczestnicy wystawy, nie opłacając na kolejach tylko połowę zwyczajnej taryfy.